

TUSSEN ONGELUK EN ROEKELOOSHEID

Helaas eist een oorlog altijd zijn tol. Uiteraard sneuvelen militairen, maar daarnaast vallen vele onschuldige burgers door oorlogshandelingen. Bij bombardementen, bij granaatvuur, bij ingegraven onzichtbare mijnen.

Maar ook als de oorlog voorbij is, vallen er nog doden. Zoals zuster Bloem, kapelaan Olieslagers en een 'unknown British soldier', die enkele dagen na Venrays bevrijding op de Smakterweg werden geraakt door een granaat, afgevuurd van achter de Maas. Alle drie lieten ze daarbij het leven.

Dan is er nóg een nawee van gevechten. Het in 1944 door de Duitsers achtergelaten land rond Venray lag bezaaid met oorlogsprojectielen, waarvan een groot deel niet ontploft was. Het opruimen hiervan was levensgevaarlijk. Dat ondervonden twee mannen van de Hulpverleningsdienst, die in 1951 bij Vredepeel op een springberg (waar op te ruimen munitie werd verzameld) de dood vonden, toen een kist met munitie ontplofte bij het afladen. Ook gebeurde er een ongeluk toen in 1964 de 31-jarige Gerard Borssen op de Bakelsedijk met zijn tractor op een mijn reed en gedood werd. Die mijn was achtergebleven, omdat ten tijde van de ruiming daar een kapotte tank had gestaan.

Kinderen

Schokkend was het steeds, als kinderen het leven lieten. Zoals in Overloon, waar op 16 december 1944 vier kinderen uit het gezin Thoonen speelden met granaten. Eén ervan ontplofte: Petrus 8 jaar, Martinus 7 jaar, Wilhelmina 5 jaar en Jacob 3 jaar waren op slag dood.

Venraynaar Leo Janssen ontmoette op 22 juli 1945 vier jongens van rond de zestien jaar op de Maasheseweg. Zij vroegen hem te helpen bij het demonteren van een granaat. Leo had er geen zin in en liep door. Kort erna hoorde hij een harde knal. Met een juist passerende volwassene ging hij terug. Ter

hoogte van waar nu de wadi bij de straat Hertenkruid ligt, vonden zij de resten van vijf jongens, waaronder drie klasgenoten van Leo. Een vijfde jongen was toevallig langsgekomen en was blijven kijken naar het gedoe van de anderen. Dat was Arnoldus van Rijt (16). De overige vier slachtoffers waren Jan Verheijen (17), Gerardus Janssen (17), Hubertus Willems (15) en Hubertus Jacobs (16).

Verzamelwoede

Veel mensen vonden een hobby in het verzamelen van oorlogstuig. Dat het hun leven kon kosten, daar dacht men vaak niet aan. Met metaaldetectors werden de landerijen afgezocht. Vooral in het voorjaar en najaar als de boeren moesten ploegen en oogsten, kwam veel tuig naar boven, vertelt oud-politieman Anne Beuving. Bekend is het voorval van een man uit Ysselsteyn. Toen zijn vriend, een mede-verzamelaar uit Geldrop, in 1977 om het leven kwam bij het onschadelijk maken van een mijn, eiste de echtgenote van de Ysselsteyner dat zijn hele verzameling (250 bommen, granaten en mijnen) de deur uit zou gaan.

Hij verborg het tuig in het bos aan de Konijnenweg. Een boswachter had dit gezien en waarschuwde de politie. De verzamelaar kwam er vanaf met een kleine straf.

Een negentienjarige Venraynaar was minder gelukkig. Hij werd blind omdat hij een schokbuis uit zijn handen liet vallen. Die explodeerde toen hij zich bukte om het ding nog te grijpen. Twee bouwvakkers uit Hegelsom en Meterik werkten in Smakt in een schuur. Met een slijptol wilden ze een stuk ijzer aanpunten, niet wetend dat het om een Duitse brisantgranaat ging. Ze raakten ernstig gewond.

Roekeloosheid

Soms werd er ook roekeloos gehandeld. Een boer uit Castenray vond bij het ploegen in Veulen een op scherp staande Duitse raket, bond deze aan de ploeg vast en reed ermee naar huis. In 1977 stuurde een vader zijn zoon en vriendje met een emmer vol granaten naar het politiebureau om het daar af te geven. Een ander stuurde zijn zoontje naar het politiebureau, met een op scherp staande granaat tussen de snelbinders van de fiets. En een vrouw uit Leunen vond het nodig een grote granaat eerst onder de pomp schoon te boenen voordat haar kinderen dat gevaarlijk spul naar de politie brachten.

Zelfs nu nog wordt geregeld onontploft oorlogstuig gevonden. Als binnenkort het Annaterrein wordt ontwikkeld, is éérst de Explosieven Opruimingsdienst aan zet. Vermoed wordt dat er nog heel wat bommen en granaten liggen in het park.

Langs de Hoopweg bij Venray vond 'Bommen Thij' uit Merselo een bom tussen de boomwortels. De bom werd, na het aanbrenge van een berg zand, met boom en al opgeblazen